

EESTI SKAUT

Eesti Skautide Ühingu ajakiri

Detsember–jõulukuu 2005

2006

Mu süda usub õnne, suurt – meresügavat,
kus säravad muinasjutud ja imed puhkavad.

ANNA HAAVA

RÄNNUMAA

AET

MART

NELE

RAGNAR

LAURI

MARIO

MERIT

INGRID

HELEN

VALDIK

ANNELA

Nende väike tagant trügija Aune

Väga suured tänud suur-laager Rännumaa tegevusmeeskonnale – tehtud meeletu töö eest!

Head sõbrad.

Jõulud langevad kokku pööripäevaga. Minu jaoks sümboliseerib see lootusrikka pööride võimalust iga inimese elusaatuses. Võimalust leida rõõmu, soojust ja häid sõpru, aga ka võimalust jätta ukse taha isekus, väiklus ja enesehaletsus. Võimalust leida keset igapäevaseid askeldusi ja muresid kosutavat rahu.

Paar aastat tagasi ilmunud „Keldi palvetes” on minu jaoks parim jõulusõnum:

„Rahu naabrite vahel,
rahu inimese ja inimese vahel,
rahu naise ja mehe vahel,
rahu ema ja lapse vahel,
ja kõige selle üle Kristuse rahu.”

Eesti skaudid võivad olla rahul lõppeva aastaga – edukas rahvusvaheline suurlaager „Rännumaa”, kus osales ligi tuhat skauti ja gaidi ning Tagametsa jahilossi valmimine. Eeloleval aastal täitub muuhulgas 80 aastat esimesest Eesti skautide suurlaagrist ning kümme aastat ESÜ taaslülitumisest rahvusvahelise skautluse tegevusse. Kuid juba on vaja asuda vaimset ja organisatsioonilist valmistuma aasta 2007 suurteks tähtpäevadeks – 100 aas-

TUNNE KELAMI JÕULUTERVITUS SKAUTIDELE

TUNNE KELAM
PEAVANEM

tat skautluse sünnist, 150 aastat Baden-Powelli (Bi-Pi) sünnist, 120 aastat Vabadussõja kangelase ja Eesti skautluse rajaja Anton Õunapuu sünnist.

Nende suurte eeskujude sõnum meile võiks kõlada nõnda: meie kohus on korrastada oma loomust. Meie suurim ja hiilgavaim meistritöö on õigesti elatud elu. Kõik muud asjad – valitsemine, varanduse kogumine, ehitamine – on selle põhieesmärgi kõrval vaid väikesed lisandid ja abivahendid.

Innustagu ja toetagu need ideaalid meid kõigi eluprobleemide lahendamisel.

PEATOIMETAJAVEERG

SKM. LEHO MÄNNIKSOO
EESTI SKAUT PEATOIMETAJA

Tervitus kõigile ESÜ skautidele kümnenda tegevusaasta seljataha jätmise puhul! Heameel on tõdeda, et meie ajakiri on leidnud agaraid kaastöölisi nii Eestist kui väljaspoolt. Kaastööde portfell on olnud aina pungil ja juba tuleb teha valikuid, et mida avaldada, mida jätta järgmiseks korraks.

Kunagi, kui ilmavalgust nägi televisioon, räägiti, et see surub välja raadio. Nii ei juhtunud. Nüüd on hääl, et internet surub paberil leviva trükisõna peagi nurka. Ei usu. Üks täiendab teist. Eks ole igakuiste uudiste kõrval ikka mõnus hoida käes ja panna tallele või isegi kõita aastate kaupa kireva näoga ja heale paberile trükitud oma ühingu ajakirja.

Eesti skaudiajakirjanduses on selle alguspäevist saadik olnud mitmeid toimetajaid ja tegijaid, on vahetunud ka väljannete nimetused. Skautluse hingust on need vaatamata oma nimetusele ikka edasi kandnud, olgu siis nimeks „Tulehoidja” või „Rajaleidaja” või muu. Nüüd on ka ESÜ kandnud hoolt, et traditsioon ei sureks ning ajakiri „Eesti Skaut” ikka täies elujõus edasi ilmuks.

Ikka ja jälle on kõikide ajakirja toimetuste mureks olnud ajakirja levitamise küsimus. Selleks on korraldatud ajakirja levitamise võistlusigi. Ajakirja XI. aastakäigu detsembrinumbris näiteks kuulutati välja võistlus, kus peaaühinnaks oli prii suurlaagrist osavõtt koos oma kodukohast sinna- ja tagasisõiduga või skaudivorm (pluus, püksid, sukad, rihm, kaelasid ning laagrimüts) oma kehakasvu järele. 1932. aastal ilmus ka juhtidele mõeldud ajakirja „Juhi hääl” esimene number, mis oli mõeldud abiks skaudijuhtidele ja sisaldas praktilisi teadmisi koonduste pidamiseks, mitmesuguseid mängu jms. Ajakiri „Eesti Skaut” on ennast nimetanud ka noorsoo ajakirjaks.

Loodame meiegi, et meie skaudivaimu kandja jõuab ka nendeni, kes tunnevad huvi selle suure rahvusvahelise vennaskonna vastu, mille liikmed on skaudid. Püüame

ikka ühisel jõul oma ajakirja edasi viia ja täiustada.

ESÜ kümnenda aastapäeva puhul tänan kõiki ajakirja kaastöölisi, kelle on jätkunud ja jätkub tarmu ning aega kaasa lüüa Eestimaa skautluse jäädvustamisele nii sõnas kui pildis.

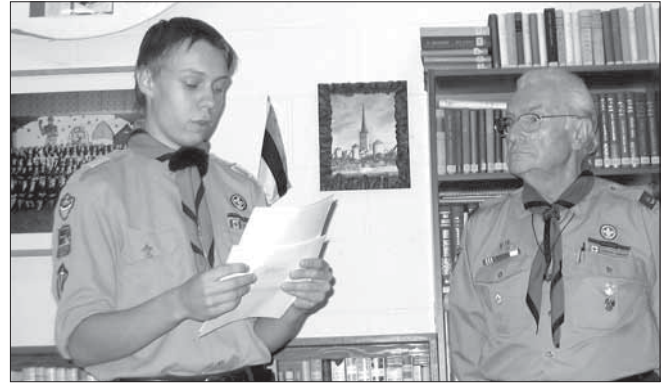
HÖBE HUNT SKM. EGBERT RUNGELE

Skautluse kõrgeim tunnustus teenete eest eesti skautluses. Eesti skautluses kuues eestlane, kellele 94 aasta jooksul on antud Hõbe Hunt. Kõrge tunnustus endisele Eesti Skautide Liidu peaskaudile.

Eesti Skautide Malev Kanadas ja Eesti Gaidide Malev Kanadas Aastakoosolekute avamisel tehti teatavaks, et Kanada kindralkuberner ja Kanada Skautide Peaskaut Adrienne Clarkson, C.C., C.M.M., C.D. on annetanud skm. Egbert Rungele Hõbe Hundi teenetemärki.

Kanada skautide kombe kohaselt tegi Hõbe Hundi annetuse skm. Egbert Rungele teatavaks skaut. Veiko Parming ette nii Kanada peakorterit juhi Mike Scotti kui Suur-Toronto peakorterit juhi Terence McGowani tervitused. Skm. Egbert Runge omab juba aastast 1989 väliseesti skautide kõrgeimat teenetemärki Põhjatähe I järku. Enne skm. Egbert Runge tegevust skaudijuhina oli ta aastaid Toronto Eesti Skaudisõprade Seltsi juhatuses ja selle pikaajalne esimees. Tema teeneid hinnati Tammetähe I järguga aastal 1972. Seega on Egbert üks väheseid skaudijuhte, kes omab eesti skautluse kahte kõige kõrgemat teenetemärki.

Skaudijuhina oli Egbert Eesti Skautide Maleva Kanada maleva juht 4 aastat. Väliseesti skautide ülemaailmse keskorganisatsiooni Eesti Skautide Liidu juhtkogus – keskbüroos oli Egbert 12 aastat väliseesti peaskaut. Nende aastate sisse langes ka aeg, kui skautlus Eestis taasorganiseerus. Skm. Egbert Runge suur ja järjekindel panus Eesti skautluse toetamisel, koostöös Scouts Canada peakorteriga, oli üheks Hõbe Hundi tunnustuse aluseks. Nende aastate kestel oli Eesti Skautide Liidul mitmeid kokkusaamisi nii maailmabüroo juhatajaga kui tema esindajatega. Eestis oli mitmeid kokkusaamisi valitsuse liikmetega, kaasaarvatud Eesti peaministriga. Kahtlemata üheks suurpanuseks oli Metsamärgi (kõrgema skautjuhi treeningkursuse) korraldamine Eestis ning sealse juhtkonna väljaõpetamine. Koos kursusega lähetati skautlikke õppematerjale Eestisse, mida sai teha tänu Egberdi poolt korraldatud edukale majandusakti-

Skaut Veiko Parming Kalevi lippkonnast loeb Kanada malevate aastakoosolekul ette kindralkubeneri teate skm. Egbert Rungele, et talle on annetatud skautluse kõrgeim teenetemärk – Hõbe Hunt.

Foto Jaan Lepp

oonile. Need sammud võimaldasid hiljem Eesti Skautide Ühingu ise korraldada oma Metsamärgi kursuseid. Eeloleval suvel on kavas neljas kursus Eestis, kuhu oodatakse ka väliseesti skaudijuhtide osavõttu.

Hõbe Hundi annetuse on Kanada skautluses eriliselt kõrge ja tähtis tunnustus. Suur-Toronto piirkonna juhtidele on annetatud Hõbe Hundi tunnustust 5 kuni 10 aastaste vaheaegadega. Tunnustuse kätteandmisel on tavaks, et peale esmase teate toimub diplomi üleandmine igaaastasel Suur-Toronto piirkonna skautjuhtide tunnustamise vastuvõtul. Tavaks on olnud, et Hõbe Hundi medali – mis on kaelaskantav hõbedane hunt rohelise-kollase-rohelise lindiga, annab üle kindralkuberner isiklikult oma vastuvõtul Ottawas, Rideau Hallis.

Skm. Egbert Runge on kuues eestlane, kelle teeneid eesti skautlusele on tunnustatud Hõbe Hundiga. Varemalt on Hõbe Hunt annetatud president Konstantin Pätsile, Nikolai Kannule, skm. Herbert Michelsonile, gdr. Virge Hintile ja skm Jaan Leppale.

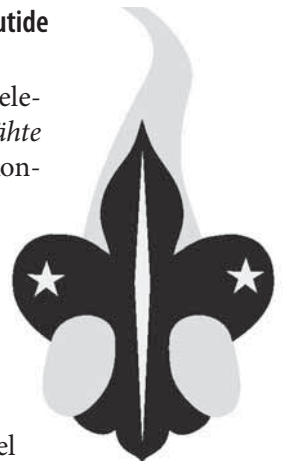
SKM. JAAN LEPP

Selgitus – kindralkuberner on Kanadas Kuninganna isiklik esindaja ja seega kõrgeim poliitiline juhtisik riigis. Tema vastuvõtud toimuvad Rideau Hallis – kohas mida nimetatakse riigi esinduslossiks. Kindralkuberner on tavaliselt olnud Kanada Skautide Peaskaudiks.

TEENETEMÄRK RAJATÄHT

Teenetemärk *Rajatäht* sai loodud sellepärast, et oli tekkinud tõsine vajadus täiendada skautide tunnustamise süsteemi.

Meie organisatsioonis on tublisid skaudijuhte, kelle ettevõtmistele peaks rohkem tähelepanu pöörama ja nende tegevust märkima, kuid senised edutused ei ole piisavad. *Rajatähte* annetakse kolmes järgus järgmiste teenete eest: silmapaistvad teened üksuses, ESÜ kontori abistamine, mingi konkreetse valdkonna arendamine ESÜ-s, ESÜ ürituse korraldamine, erinevates ESÜ või ka muudes skautlikes ettevõtmistes kaasa aitamine jms. Ettepaneku *Rajatähe* annetamiseks saab teha piirkondliku üksuse staap või siis peastaap. Teenetemärgi saaja vanuse alammäär on 16 aastat ja tema liikmestaaž ESÜ-s peab olema vähemalt üks aasta. Märgil on kujutatud sinine skaudiliilia, millel on kompassinõel ning kaks tähte. Skaudiliilia taga lookleb teerada, mis on iga järgu märgil eri värvi. Märk sümboliseerib skaudi eluteerada, mis viib aina edasi ning kompassinõel on õiget suunda näitamas ja tähed teed valgustamas. Skaudiliilia rõhutab, et sel teel on oluline skautlike põhimõtete järgimine.

SKM SIIMON HAAMER,
ESÜ PEASKAUDI ASETÄITJA

EESTI SKAUTIDE ÜHINGU ESIMENE AASTAKÜMMME

Eesti Skautide Ühing sai 2005. aastal 10 aastaseks ja on igati asjakohane heita pilk tagasi ning mõelda tulevikule.

Kuigi skautlus taastati Eestis juba 1980. aastate lõpus, siis Eesti skautluse tunnustus nii Skautide Maailmaorganisatsioonilt ning laiema kandepinna saavutamine Eesti ühiskonnas õnnestus teoks teha just viimase 10 aasta jooksul Eesti Skautide Ühingu. Laskumata Eesti skautluse taasalgamisaastate keerukustesse ja täpsematesse põhjustesse, miks 1995. aastal loodi uue skaudiororganisatsioonina Eesti Skautide Ühing, on siiski tänast Eesti skautluse olukorda hinnates oluline mainida, et uue organisatsiooni loomine oli tingitud vastuoludest generatsioonide ja põhimõtete vahel. Tänaoleks oleme suutnud lõpuks jõuda selleni, et kõigi eelduste kohaselt on 2006. aastal Eestis ühine skaudiororganisatsioon ja Eesti Skautide Malev ühineb meiega. Sellega jõuame lõpuks sinna, kuhu aastaid oleme soovinud jõuda – Eesti skautluse ajalooline järjepidevus ja Skautide Maailmaorganisatsiooni tunnustus on koos ühes organisatsioonis. Kindlasti annab see ka positiivse impulsi Eesti skautluse edasisele arengule ja võime keskenduda olulisimale – pakkuda noortele toredat ja mitmekülgset tegevust ning jätkata oma organisatsiooni arendamist.

Möödunud 10 aasta olulisemad saavutused on kindlasti Eesti skautide koondamine ühte organisatsiooni, organisatsiooni arendamine administratiivselt toimivaks, olgu siinkohal mainitud vaid mõned olulised sammud nagu kontori sisse seadmine, palgalise töötaja töölevõtt ning organisatsiooni tegevust määravate põhimõtete kokkuleppimine juhendite koostamisena ning kindlasti ka arenguks piisavate finantsvahendite leidmine, tehniliste abivahendite soetamine, püsilaagri loomine Tagametsas ja üksuste tegevust toetava EGL ja ESÜ Sihtasutuse asutamine. Kindlasti on astunud suur samm edasi koolituste ja ürituste mitmekesistamise osas ning samuti ka osalemine rahvusvahelises skautlikus noorsootöös on aina enamaid võimalusi pakkuv. Viimaste aastate jooksul on ESÜ vahendusel olnud võimalik toetada ka kohalikke skaudiüksusi ja kindlasti on selles osas väga palju veel vaja ära teha, et ESÜ oma all-üksusi enam toetada saaks. Samuti on ESÜ saavutanud kindla koha Eesti noorsootöös, Eesti Skautide Ühingu teatakse ja oleme erineval moel seotud erinevate Eesti noorsootööd laiemas mõttes puudutavates ettevõtmistes.

Selleks, et organisatsioon saaks kasvada, peaks eeldused olema olemas, nõrgana teist toetada on raske ja ESÜ kindlasti ei kuulu nõrkade organisatsioonide hulka, ning eelolevatel aastatel peame enam keskenduma sellele, et ESÜ suudaks aidata kaasa olemasolevate üksuste

tegevusele ning uute skaudiüksuste loomisele, et senisele haldussuutlikkuse kasvule ja tegutsemisvaldkondade mitmekesistumisele lisanduks ka selge kasv liikmeskonnas. Eeldused peaks selleks ju olemas olema.

Kuna meie tegevus tugineb paljuski vaid tublide vabatahtlike skaudijuhtide entusiasmile, siis on oluline sellist pühendumust märgata ja tunnustada. Kindlasti tuleb tegutseda ka selle nimel, et Eesti ühiskond oskaks meid märgata ja teaks väärtustada meie vabatahtlikku tööd, mille eesmärgiks on aidata kaasa tublide ühiskonna liikmete sirgumisele. Senini on üsna vähe laiemat tunnustust saanud vabatahtlikud skaudijuhid ja seda nii kohalikul kui riiklikul tasandil. On see tingitud meie tagasihoidlikkusest või sellest, et meie tegevusest ei teata või ei osata seda väärtustada? Skaudijuhtide vabatahtliku töö maht on selgelt eristuv ühekordsetest vabatahtlikest aktsioonidest ja peame paremini end nähtavaks tegema, et meie organisatsiooni põhimõtteid ja panust teataks.

Suur tänu kõikidele ESÜ liikmetele tehtud väga tubli töö eest, teiega koos on innustav olla osake skautlusest! Suur tänu ka kõikidele toetajatele, ilma teie abita ei oleks me tänaseks nii kaugele jõudnud!

Jõudu, õnnestumisi, skautlikku meeledkindlust ja rohkelt toredaid võimalusi edasiseks soovides, samuti vabatahtlik Kristjan

Foto: Tauri Hütt

OMAISELOOMULTSKAUT

persoon

RAINIS VENTA
VANA-HARJU MALEV

Kui kunagi peaks vaja minema ühte tõelist hüva nõu allikat, siis on mihkel selliste asjade peale elukutseline skaut Aat Sarv. Kord oma varases skaudipõlves oli mul tarvis kaarti kodukandi kohta. Käisin küll kultuuri-, küll vallamajas, ei saanud aga aiamaaplaanist paremat. Viimaks soovitati ühe universaalse kodu-uurija kõnetoru numbrit, mille teine ots pidi alati aitama. Aitaski. Sain kohe mitu kaarti ning selle erinevat varianti ja vormi. Kuid asi sellega ei piirdunud. Kodu-uurija oli välja uurinud, et ka mina olevat skaut. Ja ei läinudki kuigi kaua mööda, kui juba oli pandud alus Vana-Harju Maleva ja Loone lipkonna tegevusele. Lausa hämmastav.

Kuigi pealinnast ilmunud, oma hinge päritolumaalt on ta ikka Kullamaa mees. Kirve ja adraga juba hätta ei jää, hoburakendit tunneb kah ning, kui vaja, saab seagi jõuluks tapetud. Kui sa juhtud ehk maleva staapi

Tohisool, siis vaevalt jäetakse sulle saladuslikku Kullamaa umbrohuteed pakkumata. Seejuures tuleb külalisel ronida lae alla ja kõiki oma skaudisõlmede teadmisi proovile pannes harutada endale meelepärane plekk-kruus. Viimaseid ripub seal aukartustärataval hulgal ja koguni Vabariigi president on visiidil Aadi plekktassidel peatuma jäänud. Peale selle puhub too Kullamaa mees pasunat, mängib kannelt ja leiab kuuetaskust parmupiligi. Üks õige kihelkonnahing.

Ta on meil Hageri kihelkonna ja Kullamaa kihelkonna peale n.ö. pooleks laenatud. Siin Hagerimaal teeb kultuuri – käib laulmas, puhub pasunat, ajab koguduse asju, seal Kullamaal aga harib põldu, teeb heina ning kantseldab lojuseid. Laulnud on Aat vist juba emaisast saadik ja peale sündi juba kooris teistega. Põllumajandust õppides laulis ta EPA segakooris ja praegu mitmeski muus kooris. Peale lauluhääle on tal ka käsipall käpas. Nooremapoolsemal ajal mängis Eesti noorte koondises ja ega praegugi sportlik vaim umbunud pole.

Ma arvan, et Aadi „lemmikloomaks” on üks tubli siluri või ordoviitsiumi paekivi ja kõik sellest tulenev. Fotosilmaga nakatumine on tema puhul üsnagi krooniline. Kogu selle tegevus juurde kuuluv on tema rännakutest ja fotosilmast läbi käinud ja on üsna ilmne, et see on alles algus. Maleva staabis riputab ta üles üha uusi ja üllatavamaid pilte Eestimaa orhideedest, taaslei-

tud lubjaahjudest ja vanadest murdudest. Ja ühe olulise sümptomina on esile kerkinud loomets. Viimast sõna rõhutaksin tema puhul kohe kolm korda, kuigi võibolla lugeja ei teagi õieti, mis mets see selline on. Selleks soovitan Aadiga, kui täiesti originaalse loodusgiidiga, metsa minna ja vaadata-kuulata, mis seal on teistmoodi kui muudes metsades. Aga seejuures võite ka läbi kolada mõne vana mõisaaseme, metsavendade võitlustandri ja põigata ka rabale, käia laukas suplemas ning tagatipuks Hageri küla kõige kõvemast sauna võtta (saunamees on ta väga kõva). Ka tema esimene skaudirühm Hageris kannab nime Loopealsed.

Rännakud. Aat on väga asjalik matkakaaslane. Vahest ehk vaid maailmalõpu vastu pole tal seljakotis midagi, ülejäänud hädad leiavad kindlasti leevendust. Ma ei teagi nüüd täpselt, kas šokolaadikreem mannapudruga oli juba enne Aati olemas või mitte, kuid see on üks oluline märksõna, mis matkapäevi rikastab. Efektiivsusest teine leiutis on muidugi üks kantsakas suitsutatud seapekki, mida tema üsna päevinäinud matkakotist leida võib.

Ilmselt on läbi käidud Musta mere kaldad, Karjala ja muud avarad paigad endise liidu aladel andnud matkapraktikas oma osa. Aga metsa minnakse kohe, kui tuju tuleb, ikka selleks, et olla loodusega ja loodusega on Aat lähedane sinasõber.

Nagu ma juba ütlesin, on ta kihelkonnainimene, kuid lisaks on ta ka seltside mees. Nagu ta ise ütleb, on ta kahe ESÜ liige, teine on Eesti-Saami Ühendus. Sellesse nimekirja tuleb veel lisada noorte loodusarimine KonnaHüppe Klubi raames, Tolkieni pärimuse vaagimine KepslevaPoni Seltsis, ökoloogilise turismi arendamine Ökoturismi Ühenduses ja muidugi osalemine paesõbrana Aidasõprade Seltsis jpm. Aga oma südameasjana võtab ta kindlasti ka Hageri Koguduse asju.

Ilmselt astumine Eesti Skautide Ühingu skaudijuhtide ridadesse pani vaid ametliku pealkirja tema täielikult skautlikule olemusele. Seejuures näikse ka tema poeg päris sarnane isaga olevat ja sai suve lõppedes samuti skaudiks pühitsetud. Nagu Aat armastab öelda, tuleb skaudisõpruse viimseks kinnituseks kümme puuda soola koos ära süüa. Me ilmselt oleme jõudnud Vana-Harju maleva matkapotist juba ehk puuda jagu nahka pista, seega on ees veel palju matkalõunaid.

Vat selline tore skaut too Sarve Aat ongi! Jõudu ja ter vist sulle, sõber!

Fotod autori erakogust

RÜÜTELLIKKUS TEISTE VASTU

Jätkame katkendite
avaldamist Robert
Baden-Powelli
skaudiraamatust
„Scouting for Boys“.

RÄNDRÜÜTEL – ABIVALMIS LIGIMESTE JA VIISAKAS DAAMIDE VASTU.

„Aegadel ammustel, mil rüütliid olid kartmatud...“ – kindlasti oli see suurepärase vaatepilt, kui üks neist raudkattega ratsanikest läikivate turviste, kaitsekilbi ja piigiga tuli ratsutades läbi sünge musta metsa, istudes kaksiratsi vapral ja tugeval sõjahobusel oma koormat kandes, ja täis tuld, et vaenlast rünnata. Tema kõrval sõitis noor kannupoiss, kes oli tema abiline ja kaaslane ning kellest ühel päeval samuti pidi saama rüütel.

Tema taga sõitis väe- või valvesalk, mis koosnes relvastatud meestest – kelleks olid visad, jõulised sõdalased, valmis oma rüütli vajadusel ka surma järgnema. Nad olid karastunud vabatalupojad, kes võitsid palju lahinguid südikuse ja lojaalse pühendumusega oma rüütli.

Rahuajal, kui ei olnud vaja sõdida, sõitis rüütel iga päev ringi, otsides võimalust abivajajale kasulik olla, kitsikuses olevatele naistele ja lastele eriti. Rüütli kohustuseks oli häid tegusid teha. Neid hakati nimetama „rändrüütlikeks“. Samamoodi käitus muidugi ka tema valvesalk. Rüütliid olid salgajuhid ja relvastatud mehed (valvesalk) skaudid.

Salgajuhid ja skaudid on seega väga sarnased rüütliitele ja tema lähikondlastele, eriti kui käituda auväärset ja hädasolijaid aidata. Meie, skautide, moto „Ole valmis“ on sarnane rüütli omale – „Ole alati valmis“.

Rüütliideaalidele - reeglistikule pani aluse kuningas Arthur 1500 aastat tagasi Inglismaal. Oma isa, kuningas Uther Pendragoni, surma järel kasvas ta onu juures ja sel ajal ei teatud veel, kellest saab kuningas.

Kirikuaias aga oli kivi, mille sees oli mõök ja kuhu oli kirjutatud : „Kes selle mõõga kivist välja tõmbab, on Inglismaa õigusjärgne kuningas“. Kõik tähtsamad lordid proovisid mõõka välja tõmmata, aga keegi ei suutnud seda teha.

Jõudes ühele turniirile, kus Arthuri nõbu pidi osalema, meenus talle, et ta oli mõõga maha unustanud ja saatis Arthuri seda tooma. Noormees ei leidnud oma nõbu mõõka, aga talle meenus äkki, et kirikuaias oli kivi sees üks mõök ja ta läks seda tooma, et nõbule viia. See tuli kohe kergesti kivist välja. Arthur viis mõõga oma nõbule. Pärast võistlust pani ta selle korralikult jälle kivi sisse tagasi.

Veel paljud proovisid seda välja tõmmata. Nad ei suutnud mõõka liigutada, aga kui Arthur käe mõõga külge pani, libises see kergelt välja nagu tupest. See oli märgiks, et ta tuli kuningaks kuulutada.

Hiljem kogus kuningas Arthur enda ümber mitmed rüütliid, kellega ta istus suure ümara laua taha nõu pidama. Nad said nimeks „ümarlaurüütliid“. Lauda võib endiselt Winchesteris näha.

PÜHA JÜRI

Rüütliite kaitsepühak oli Püha Jüri, sest tema oli ainsa pühakuna ratsanik. Ta on tänapäeval kogu Euroopas skautide ja ratsanike kaitsepühak. Tal on aga eriline tähendus Inglismaal, sest rüütliite sõjahüüd oli – „Püha Jüri ja lõbusa Inglismaa nimel!“. Jüripäev on 23. aprillil ja sellel päeval kannavad kõik head skaudid tema auks roosi rinnas ja heiskavad lipud.

RÜÜTLIKOODEKS

Rüütliite seadused:

- Ole alati valmis, raudrüü seljas, välja arvatud siis, kui sa öösel magad.
- Kaitse vaeseid ja aita neid, kes ennast ise abistada ei suuda.
- Ära tee midagi, mis kahjustab või solvab teisi.
- Ole valmis Inglismaa kaitseks võitlema.
- Ükskõik, mida sa teed, ole aus ja õiglane.
- Ära kunagi murra oma lubadust.
- Kaitse oma maa au oma eluga.
- Parem auga surra kui häbis elada.
- Rüütellikkus nõuab, et noorsugu tuleb õpetada rõõmsameelselt ja austusega tegema ka kõige raskemaid ja alamaid töid; teistele head tegema ennast esile tõstmata.

Need on esimesed seadused, millest alustasid rüütliid ja millest on tänapäevaks välja kujunenud **skaudiseadused**.

Rüütel (skaut) on igal ajal džentelmen. Paljud arvavad, et aumehel peab olema palju raha. See ei tee džentelmeniks, teeb ainult see, kui alati kõikjal rüütliiseadusi täita.

(Londoni politseinik näiteks on džentelmen, sest ta on distsiplineeritud, lojaalne, viisakas, julge, healoomuline ja abivalmis.)

KAHEKSA SKAUTI JA KOER, EHK KUIDAS SKAUDID PEDASSAAREL PUHKAMAS KÄISID

HELEN LIIV
KÕRVEMAA LIPKOND

Kõik sai alguse sellest... et peale suurlaagrit ja Erna Matka vajas tubli skaut puhkust ehk siis rahu ja vaikust. Nii saigi puhkama mindud väikesele saarele.

Augustikuu kaheteistkümnendal, vaheldumisi nii vihmasel- kui ka päiksepaistelisel päeval, pakkisid 7 skauti oma seljakotid ning võtsid suuna Salmistu sadamasse ning sealt juba paadiga Pedassaarele.

Paadisõit lisas tublisti elevust, tuul sasis juukseid ja vett pritsis ning vahutas. Lahe oli! Niipea, kui randusime, võtsime oma asjad ja seadsime sammud sauna poole. Ühtlasi tegime ka trenni, kui püüdsime kogu varustuse korraga sauna juurde vedada.

Jõudsime saarele alles õhtul, sestap oli kohe tarvis süüa teha. Lökke süütamisega jäime veidi jänni, puud olid vettinud. Nii saigi lööklauseks: „Kus suitsu, seal tossu!” Püüdlükud, nagu oleme, saime sellega edukalt hakkama.

Vorstid küpsema ja salat potti! Vahepeal lõbustasime ennast lauamänguga „Reis ümber maailma”, tuletades meelde ka Rännumaa radasid ja tegemisi. Kui õhtusöök söödud, asusime maiuspala juurde, nimelt ootasid küpsetamist kepisaiad. Selleks ajaks oli väljas juba üsna pime, nii mõnigi saiake läks kõrbema. Samal ajal rääkisime tulevalgel mitmetel teemadel. Lõbus oli seal nii istuda ja lobiseda ning tähti vaadelda. Lõpuks oli aeg pugada magamiskotti, sest järgmine päev töötas tulla seiklusterohke.

13. AUGUST

Hommikul püüdsime magada hästi kaua. Aga kus sa sellega, niipea kui esimene kobistas, ajas ta ka teised magamiskotist välja. Pärast hommikusööki otsustasime teha tervele saarele ringi peale.

Sel jalutuskäigul sai palju nalja ja võidu joostud. Tore oli hüpata kivilt kivile, veesõda pidada, lutsu visata ja taimi uudistada. Mõne suure kivi vallutamine tegi tunde eriti uhkeks. Tore oli jalutada rannas, kus prügi peaaegu polnud. Ei saanud meiega käed taskus rannaliivale jäetud või kaldale uhitud leiust mööduda.

Lõunaks jõudsime sauna juurde tagasi. Kõhud täis, lõbustasime endid lauamänguga „Risk”. Nii väikesel saarel pole ühtegi põliselanikku, sestap sobis vallutamise lauamäng ideaalselt. Sellal kui teised lauamängu mängisid, käis Gädvi veelkord rannas jalutamas ja leidis pudeli kirjaga. See pudel tekitas palju ärevust. Kirja kättesaamisega oli hulk tegu. Kirja lugedes selgus, et see oli kirjutatud 5 sajandit tagasi, eks aeg oli sellega oma töö teinud. Leidsime pudelist ka aarete kaardi. Nii tegime lauamängule kiire lõpu ning asusime koos aaretejahile.

Kulus mitmeid tunde. Kammisime saare risti ja põiki läbi. Vahepeal jõudis meile saarele lisaväge, skaut ja koer. Hämariiku saabudes olime oma otsimisega ummikus ning sauna juures tagasi. Otsustasime veel korra proovida.

Lõpuks leidsime tohutult kõrge kivi ja selle külje alt ka kalli aarde. Leiukoha peale oli pandud oksa ja väikesi kive, et ikka raskem oleks avastada. Pika ja visa kaevamise järel õngitsesime välja suur kiristu kullaga. Tarisime selle üksmeelselt saunakese ette.

Oh... pikk päev sai seljataha. Öhtu sisustasime kuuma saunaga, veel kuumemate pannkookide ja muidugi lauudega. Kui kõik olid saunas end puhtaks küürinud, tegime veel ühe „Risk” partii ja siis ronisime üksmeelselt põhku.

14. AUGUST

Hommikul oli uni magus, kuid asjad vaja pakkida ja ka majake korda teha. Jäänud oli vaid paadisõit mandrile ja soovida head aega oma kaaslastele.

Vahva oli selline puhkus Pedassaarel. Raske on panna kõiki neid emotsioone ja seiklusi sõnadesse. Kõige parema elamuse saab ikka siis, kui ise kohale tuled.

Suur aitäh kõigile, kes aitasid kaasa sellele puhkusele. See, millist saart me järgmisel aastal vallutama läheme, selgub ehk õige pea. Kohtumiseni uutes seiklustes!

Saarel puhkasid Gädvi, Aune, Helen, Eiko, Jüri, Taavi, Jaak, Elika ja koer.

KRATT

Eesti Skaut juulikuu numbris lk. 5 pildiallkirjas oli trükikratt otsustanud Paralepa suurlaagri toimumisajaks kirjutada 1036. Õige on 1936.

SKAUTMASTRITE KOGUS

Skautmastrate Kogu valis oma uueks juhiks **TOOMAS MAARANDI**. Skautmatri nimetuse said Siimon Haamer ja Heikki Mutso. Skautmatri väitekirja õigus on nüüd nooremskautmastritel Aune Suvel, Birgit Villal, Ille Maidrel ja Heikki Mutsol. **Õnnitleme ja soovime edu väitekirja kirjutamisel.**

VSK. DEIVIS TREIER
ÖKOSKAUTIDE TALITLUSJUHT

ÄRAVISKA RAHA PRÜGIKASTI!

3. ja 4. septembril toimus Tallinnas ja Tartus AS Eesti Pandipakend juhtimisel kampaania pandipakendite automaatvastuvõtu masinate tutvustamiseks ja kodanikele pandipakendite tagastuse õpetamiseks. Kampaaniast võtsid osa Ökoskaudid ja nende sõbrad Eesti Rohelisest Liikumisest. Projektis osalenud tutvustasid kahe päeva jooksul pakenditagastajatele automaatide tööpõhimõtet, aitasid lahendada tekkinud tõrkeid ning õpetasid algajatele tagastajatele õigeid tagastusvõtteid.

PANDIPAKENDI SÜSTEEMI EESMÄRK

Pandipakendi süsteemi eesmärk on võimalikult mugavalt ja keskkonnasäästlikult tagada joogipakendite ringlus pakenditootja, jaemüüja ja kliendi vahel ning vastupidi. Sellest tulenevalt peaks suurenema taaskasutatava pakendi hulk ning vähenema keskkonda kuhjuva pakendi hulka.

Pakendiringlus on ülesehitatud rahalisele motivatsiooni süsteemile, mis peaks kindlustama pakendite tagastamise kliendi poolt pakendi tootjale. Klient maksab joogipakendi eest tootjale või edasimüüjale tagatisraha, mille ta saab tagasi, kui ta viib pakendi taas müüjale või tootjale. Tänu sellele jääb igal aastal loodusesse paiskamata 1000 tonni joogipakendeid.

MIS SAAB TAGASTATUD PAKENDIST?

Igat plastist, metallist või klaasist joogipakendit on võimalik uuesti kasutada. Kokku kogutud metallpakendid sulatatakse ja kasutatakse metallitööstuses olulise alumiiniumi saamise allikana. Plastikust pudelid hakitakse peeneks pulbriks ning sulatamise teel tehakse sellest plastikust peenikest sünteetilist kiudu. Sellest kiust saadakse aga kõigile tuttavat fliisi materjali. Klaas läheb samuti sulatamisele ning temast puhutakse uut klaastaraat. Osa klaastaraat on võimalik taaskasutada ka ilma sulatamata.

PALJU MAKSAB JOOGIPAKEND?

Pakendi liik	Maht	Tagatisraha kroonides
Klaasist korduskasutusega pakend	Kõik mahu	1,00
Klaasist ühekorrapakend	Kõik mahud	1,00
Metallist ühekorrapakend	Kõik mahud	0,50
Plastist ühekorrapakend	Kuni 0,5 l (0,5 l k a)	0,50
Plastist ühekorrapakend	Suurem kui 0,5 l (0,5 l v a)	1,00

KUIDAS PAKENDIT ÄRA ANDA?

Alates 1. oktoobrist 2005 ei tohi enam tabelis toodud pakendeid müüa ilma pandimärgita. Samuti peab seaduse järgi võtma pakendi vastu pood, kust oled pakendi ostnud. Pakend tuleb viia tagasi poodi või poes asuvasse pakendi tagastamise seadmesse.

Poest antud pakendeid ostes oleks soovitatav hoida alles ostukviitung, mida hiljem pakendit tagasi viies näidata võib. Vii tühjad pakendid poodi või kogumiskohta tagasi esimesel võimalusel, peale pakendi sisu tarbimist. Sellega aitad vältida pakendite liigset kuhjumist poodi. Kui pood keeldub pakendit tagasi võtmast on õigus pöörduda Tarbijakaitse ametisse, kirjutades selleks avaldus ja lisades avaldusele pakendi ostukviitung. Pakendiseaduse eiramise eest võidakse poodi karistada kuni 50 000 kroonise sunnirahaga.

Kasutades automaatset pakenditagastusseadet, tutvutakse kõigepealt antud seadme kasutusjuhenditega, mis asuvad seadme küljes või lähistel. Pärast seadme kasutamist annab seade automaatselt kviitungi, mille alusel saab antud poest vajalikku osta või saab kätte sularaha.

Pakendi tagastamisel poodi või pakenditagastusseadmesse jälgi:

- Et pakendil oleks olemas ja korrektselt loetav vöötkood (ribakood) ja tagatisraha suurust kujutav märk-
- Et pakend oleks algse kujuga (purke ja pudeleid ei tohi kokku pressida).
- Pakend oleks seest tühi.
- Automaati tagastamisel eemalda eelnevalt pakendi kork (masinal lihtsam kokku pressida ja esineb vähem rikkeid).

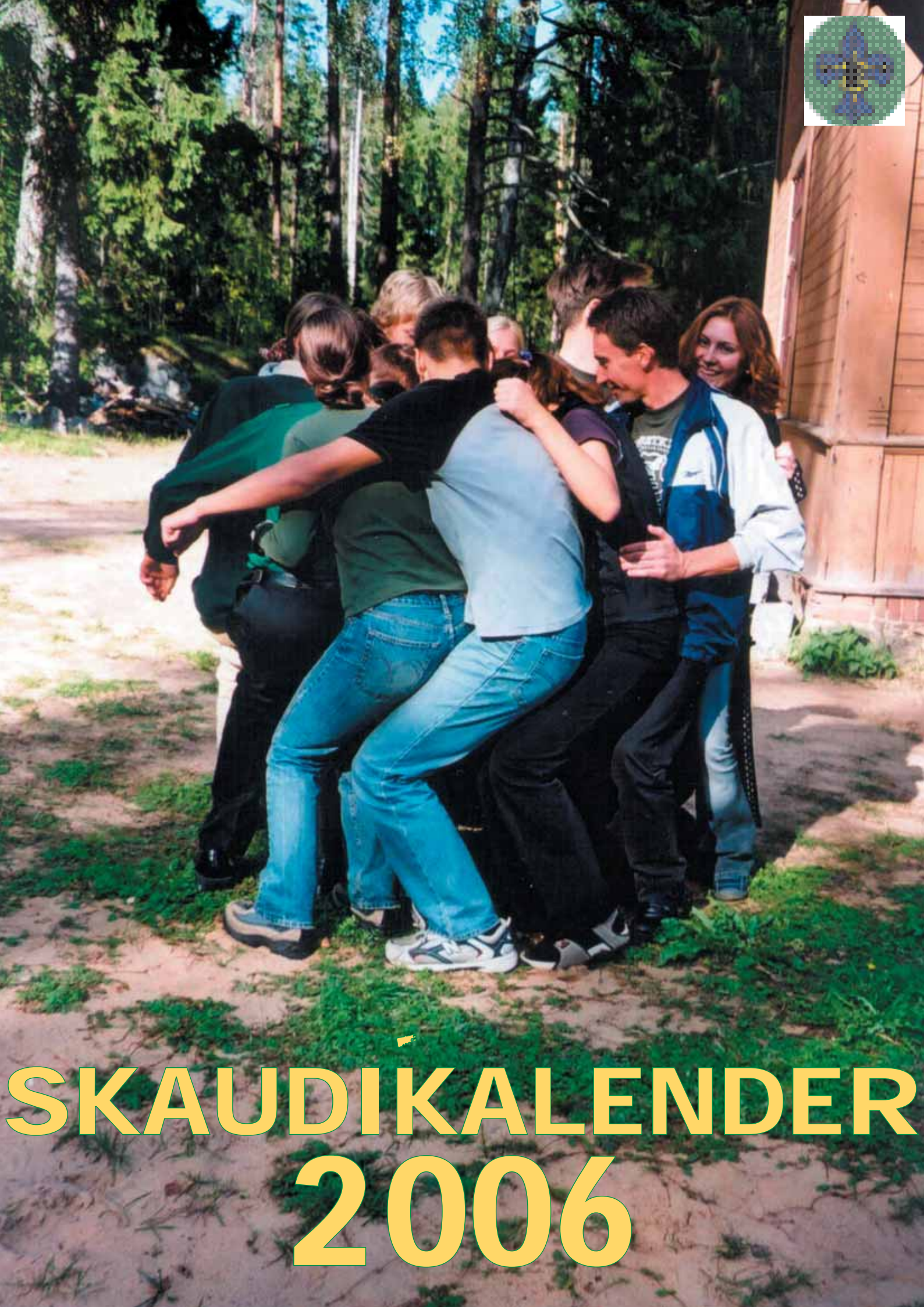
KOKKUVÕTTEKS

Skaut on looduse sõber, ta sorteerib jäätmed ja pakendid juba enne prügikasti viimist. Pandipakendi süsteemi tundmine ja järgimine annab hea võimaluse säästa kodukandi ning kogu Eesti keskkonda ja sellest tulenevalt kogu ökosüsteemi. Pandipakendi ja tagatisraha süsteem on hea motivatsioonisüsteem, olles ka hea taskuraha teenimise viis. Keskmises Eesti perekonnas tekib kuus 100 krooni eest pakendijäätmeid. Aastalõikes on see juba suur summa.

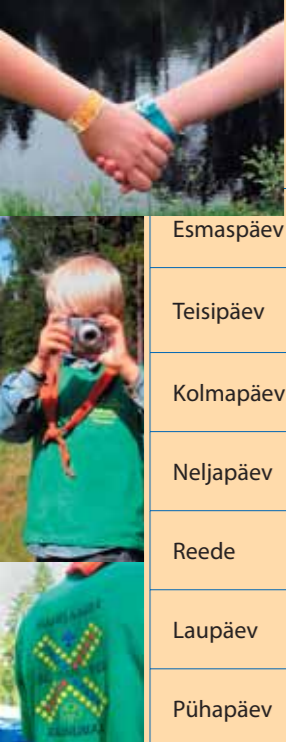
Eeskujulik skaut õpib keskkonda hoidma ning annab oma teadmised edasi ka oma vanematele ja vanavanematele ning õdedele ja vendadele. Ole sinagi eeskujulik skaut ja ära viska raha prügikasti!

Pandi tähisel on toodud tagatisraha suurus kroonides.

SKAUDIKALENDER 2006

JAANUAR					
	1	2	3	4	
Esmaspäev	2	9	16	23	
Teisipäev	3	10	17	24	
Kolmapäev	4	11	18	25	
Neljapäev	5	12	19	26	
Reede	6	13	20	27	
Laupäev	7	14	21	28	
Pühapäev	1	8	15	22	29

VEEBRUAR					
	5	6	7	8	9
	2	6	13	20	27
	3	7	14	21	28
	1	8	15	22	
	2	9	16	23	
	3	10	17	24	
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	

MÄRTS					
	9	10	11	12	13
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	

APRILL					
	13	14	15	16	17
	3	10	17	24	
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30

MAI					
	18	19	20	21	22
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	

JUUNI					
	22	23	24	25	26
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	
	4	11	18	25	

JUULI					
	26	27	28	29	30
	3	10	17	24	
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30

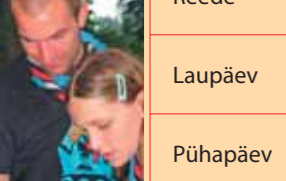
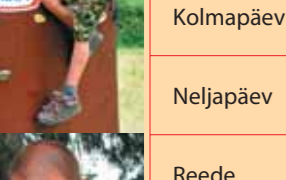
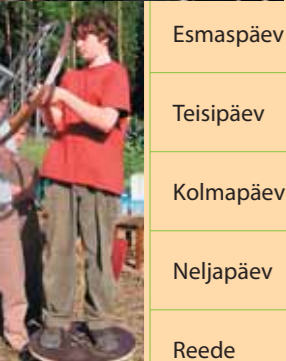
AUGUST					
	31	32	33	34	35
	7	14	21	28	
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	

SEPTEMBER					
	35	36	37	38	39
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	

OKTOOBER					
	39	40	41	42	43
	2	9	16	23	
	3	10	17	24	
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
	1	8	15	22	29

NOVEMBER					
	44	45	46	47	48
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
	8	15	22	29	
	9	16	23	30	
	10	17	24	31	
	11	18	25	30	
	12	19	26		

DETSEMBER					
	48	49	50	51	52
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
	8	15	22	29	
	9	16	23	30	
	10	17	24	31	

MATKAMÄNG PÄRNU 2005

PROJEKTILAAGER NÕUNIS

Nõuni projektlaagrisse kogunesid septembrikuu lõpupäeval noorjahimehed, ökoskaudid ja nende juhid ning Eesti Jahimeeste Seltsi noorsookomisjoni liikmed, et teha plaane järgmise aasta projekti koostamiseks. Kokkusaamise tulemus oli veel ettearvamatu, nõukoda kujunes aga ülimalt aktiivseks.

30. septembist kuni 03. oktoobrini oli EJS-i noortekomisjon Nõuni algkooli hoonesse kokku kutsunud noorjahimehi ja ökoskaute vanuses 12–16 aastat ning jahimehi ning skaudijuhte, et kohe esimesel päeval nõukoda käivitada. Reedene päev kujunes vihmaseks, mis kogu laagri ajakava segamini paiskas, oli aga nõukoja jaoks just sobiv. Koolimajja kogunenud ajudetrust pidi vastavalt korraldajate eesmärkidele demokraatlikul moel andma juba viis aastat noortega kestnud tegevusele hinnangu ja suuna tulevikku. Niisama kaua on kestnud ka ökoskaudide ja noorjahimeeste koostöö.

Huvi selle algatuse vastu paraku oli suuremal osal jahiseltsidest leige. See ei takistanud aga Saaremaa, Võrumaa, Valgamaa, Harjumaa, Pärnumaa, Tartumaa ja Lääne-Virumaa esinduste kohalesaabumist kasvõi vaid ühe esindajaga. Eriti head kontaktid on ökoskaudidel tekkinud Saaremaa ja Harjumaa noorjahimeestega.

Tartumaa jahimehi ja Tartu Vibuklubi esindav Priit Hakmann võttis jämeda otsa oma kätte ning kinnitas seinale esimese plakati – ARUTELU ALGUSAEG ON ÕIGE – ja pärast ettevalmistavat ringisarutelu kutsus oma teemadega tulema TURUPLATSILE.

Esialgselt kohmetusest üle saanud, hakkasid nii väikesed kui suured laagrilised niivõrd agaralt kaasa lööma, et turule pakutud teemadest jäid nii mõnedki „välja ostmata“.

Mõningaid turule toodud teemasid: „Kas projektil on tulevikku?“ (Karolin), „Kui palju on ökoskaud-noorjahimees laagreid aastas?“ (Kerdo), „Kuidas teha jahindust populaarsemaks noorte seas?“ (Ken), „Kui palju on skautide laagreid aastas?“ (Mikk) jne. Paigas, mis oli

tähistatud sildiga – KOHALE TULID ÕIGED INIMESED – toimus tõsine ja äge diskussioon vanade ja noorte osavõtul, kus leiti, et edasise tegevuse kavandamiseks tuleb vastata küsimustele, kas eesmärk on saavutatav, mõõdetav, aktsepteeritud, realistlik ja tähtajastatud. Kui tulevane projekt nendele nõuetele vastab, siis tuleb paika panna kalender, leida raha ja viia see ellu. Selleks aga ei piisa ainult entusiasmist, siia on vaja kogemust ja tööd.

Aruteludest väsinud, kobisid kõik magamiskottidesse ja nõukoda jätkas oma tegevust järgmise päeva pärastlõunal, kus üksmeelselt leiti, et senitehtu on olnud vajalik ja huvitav ning seda tuleb jätkata. Staabi- ja ürituste korraldustööd jäävad ökoskaudide teha, EJS-i noortekomisjon ning noorjahimehed aga on nendega tihedas koostöös ja löövad kaasa jahindusliku poole pealt. Sealjuures on igaühel võimalus astuda ökoskaudide üksuse liikmeks ja saada osa ka Eesti Skautide Ühingu ning skautide maailmaorganisatsiooni tegevusest.

Samas pandi enampakkumisele juba konkreetseid üritused ja detsembrikuus korraldatava ökoskaud – noorjahimees talvelaagri pikkus, koht ning aeg.

Suure häälteenamusega otsustati, et talvelaager korraldatakse Pärnumaal ja kestab kolm päeva. Määrati ka täpsed kuupäevad: 27.–30. detsember 2005.

Edasiseks tegevuseks võeti vastu otsus korraldada aastal 2006, kui projekt rahastajatelt heakskiidu saab, temaatilisi laagreid. Neist kolm kolme kuni neljapäevast jahindus-, matka-, laskurlaagrit ja kuni nädala pikkune skautlik-jahinduslik suvelaager, kus selgitatakse välja ka noorjahimeeste esindus, kes võtab osa jahimeeste kokkutulekul korraldatavatest võistlustest oma võistkonnaga. Projektitalitus peab toimuma ökoskaudide ja EJS noortekomisjoni koostöös. Jätkata tuleb iga aasta lõpupoolel selliste nõukodade korraldamist, kus oma sõna saavad välja ütelda nii noored kui vanad ja teha ühiseid otsuseid.

Projektilaager „Nõuni 2005“ täitis sellega oma eesmärgi. Kokkutulnutel jätkus veel aega vibulaskmiseks, põdrajahil ajus käimiseks, Nõuni järve vähkidega taasasustamise probleemidega tutvumiseks ja oma käte külgepanemiseks nii koolimajas puhtuse loomisel kui vibusportibaasi lipuvarde tegemisel, saunaskäimiseks ja veel muukski tegevuseks. Igatahes on laskurlaager plaanitud järgmisel aastal korraldada sealsamas Räbiküla viburadadel, mis ei tohiks mööduda ka ilma sportinguta. Paigas on ka kalastus-vähiuurimismatk Ahja jõel augustis 2006 ja suvelaagrisse tulijate arvu suurendamine juulis. Laagripaikade valik ei ole veel lõplik ning talvelaagri kava lahtine. Aga kas see kõik ka teoks saab, sõltub nüüd puhtalt juba raha-asjade käigu edukusest.

Me rändame pikki lõputuid teed, üks rada meil noortel on leida. Mäetippude valgus, see kutsub meid, kus unelmaid varjule peita.

9. augustil tulid Toronto Eesti Majast kollase koolibussiga Kotkajärvele hellakesed, gaid (jah, ainult üks gaid tuli laagrisse – Kaare Naelapea) ja suurem osa juhte. Seal toimus 9.–16. augustini gaidlipkonna Rajaleidjad laager, kus pühiseti meie 50. tegevusjuubelit.

Kohal oli üle 30 tüdruku ja sõbra. Seadsime oma laagri üles „Hellakeste Platsil”, mis asub Anton Õunapuu lippudeväljaku lähedal mäejalamil.

Laagrinädalal olid meil igasugused ilmad – päikesepaistelised päevad ja soojad ööd, ja vastupidi – oli ka hoovihma ja külmi öid. Aga kõigest hoolimata olid tüdrukutel ikka rõõmsad näod ja hea tuju. Hellakesed

olid ka nii hästi ja osavalt oma telgid püstitanud, et mitte kellelgi ei tulnud märjas telgis magada.

Rajaleidjate laagri juht oli ngdr. Tiina Kai Paluoja, hellakeste all-laagri juht gdj. Kristina Agur, abiks gdr. Anne Agur ning kaheks päevaks Eva Kütti ja gaidide all-laagri juhid Eliis Voksepp ja Katrin Altosaar. Ngdr. Raja Raudsepp oli saunanaine. Nädala jooksul aitasid veel laagri õnnestumisele kaasa nskm. Ants Kütt, gdr. Ene ja Mait Lüdig, gdr. Anne Orunuk ja ngdr. Helle Paluoja. Nädalavahetusel tulid teised juhid ka külla.

Toitlustamise juht oli Rajaleidjate lipkonna juht ngdr. Ingrid Kütt. Tegime oma toidud ise all-laagris. Selletõttu tuli köögitoimkond (hellakesed) alati tund aega enne söögiaega köögi katuse alla, et aidata kaasa toiduvalmistamisel. Laenasime selleks ideid kaks aastat tagasi toimunud „Tukralaane“ laagri menüüst. Nii olid meie toidud rahvusvahelised – Hiina/Jaapani päeval oli meil sushid ja *fortune cookies* ja Mehhiko päeval tacod. Tüdrukud teavad et Ingrid nägi väga palju vaeva meie toiduprogrammi „piibli” koostamisega. SUUR AITÄH, INGRID!

Prantsusmaa päeval sai Ingrid natuke puhata, sest et Eda Loo küpsetas laagriks öhtusöögiks *crêpes'e* ehk pankooke. Hellakesed on maiasmokad, nii meeldis neile süüa pankooke marjade, vahukoore ja shokolaadisiirupiga.

Ehk tihtigi rajad on kivised ja öös on vaid virvatuled. Me aimame valguse sädemeid, taas helgivad virmalised.

Laagri kavas oli palju tegevusit: ujumine, *papier mâché* maskid, ajalehe moenäitus, linnumajade ehitamine, huulepulga tegemine jm. Toimused öhtused lõkked, kus Kristina Agur oli lõkkevana seitse öhtut järjest. Tüdrukutele meeldib laulda. Nende lauluhääli kiitsid ka laagrist mööda jalutanud Metsäülikoolis osalenud.

Laupäeval viis pea tunnine matk Rajaleidjad Tucker'i järve äärde perekond Tarumi maa-alale, kus sai mitu korda ujuda ja veetrampliinil hüpata.

Kiriku altari tagant läheb rada hiide, kus pühapäeva öhtul skm. Margus Tae oli hiievanaks, tutvustades noortele ja ka Metsäülikoolis viibinutele meie esivanemate usundit.

Gdr. Irje-Ann Pihlberg väärrib erilist kiitust selle eest, et ta tuli laagrisse üle mitme aasta. Ta õpetas tüdruku-tele, kuidas kududa Barbie nukkudele tekke. Irje-Ann tuli oma vabal ajal laagri kööki, kus ta hakkis puuvilju ja seletas, missugused olid laagrid „tol ajal”. Täname Irje-Anni ja ootame, et ta tuleks järgmisel korral jälle meie laagrisse.

Nii tüdrukutele kui juhtidele meeldis Kotkajärve juubelilaagris. Osa meie lipkonna rahvast jäi veel Kotkajärvele edasi loodust nautima, et osaleda skautide ja Põhjala Tütarde laagris. Ootame põnevusega oma järgmist laagrit.

Nii rändame noored me lõputuid teid, meil kodumaa mälestus hoida. Tõuseb päiksesse lootuste tulilind, me oleme „Rajaleidjad”.

50 aasta jooksul kogutud ilusad mälestused on rikkastanud Rajaleidjate hellakesi gaide, vanemgaide ja juhte.

Tulge ka teie pühitsema meie tulevikku septembrikuus, kui uus tegevusaasta on jälle käes.

LAAGRI JUHT, NGDR. TIINA KAI PALUOJA

the european scout jamboree '05
le scout jamboree européen '05

ANDRO URB
SKAUT

29. juulist 10. augustini toimus Inglismaal Chelmsfordi linna lähedal Hylands Parkis Euroopa skautide Jamboree nimetusega Eurojam.

Loomulikult pidid sellest rahvaste peost osa võtma ka eesti skaudid. Peale 12 IST ehk skaudi, kes kuulusid tegevusmeeskonda ning kelle peamine eesmärk oligi Eestit tutvustada, osalesid ka 6 nn. tavalaagrilist. Juhtus, et Aleksandra, Alina, Heleni, Raina ning meie juhi Valeria kõrval olin mina ainus meeshing selles salgas. Kuigi me suhtlesime oma kaasmaalastega IST-st küllaltki tihedalt ei hakka ma jutustama nende läbielamistest vaid piirdun isiklikult kogetud sündmustega.

Nii istusimegi kuuekesi lennukisse ning vuhisesime üle maade ja merede Suurbritanniassa. Kuigi laagri nimi oli Euroopa Jamboree, oli see tegelikult ülemaailmne. Sellest saime aru juba bussis, sest jagasime seda Hispaania, Iiri ja Gambia skautidega. Kokku oli suurlaagris üle 10 000 inimese 67-st riigist. Osalejad olid jaotatud all-laagritesse, mis kandsid jõgede või mägede nimesid. Meie pesitsesime Rhine ehk maakeeli Reini jõe all-laagris. Oma pisukest telkimisplatsi (nagu ka pea kõike muud) jagasime inglise rühmaga Manchesteri kandist. Eks suure osa ajast saigi nendega lävitud ning laagri lõppedes olime nendega juba üsna kokku kasvanud.

Tegemist oli nagu väikese linnaga: magalad, "supermarket", poed, kohvikud, lõbustusala, tehnilise toe platsid jne...

Tegevusest. Asjatundmatugi saab aru, et selline mass (eriti kui kõik on skaudid), ei tule mitte niisama passi- ma, kuid selline avar valik tegevusi oli üllatav. Üle pargi olid erinevad tegevusalad, mida sai igal ajal külastada. Toimusid tsirkuseetendused, õhtuti oli kino ja sai diskol tantsida. Lisaks kõikvõimalikud kontserdid ja usutalitused – kellele miski huvi pakkus. Samuti oli kolm päeva, kui kogu tegevus oli *off-site* ehk väljaspool laagrit. Selle alla kuulusid: Splash!, kus kogu tegevus oli seotud veega – seda sai lasta, selle sees hulpida, seda mööda libiseda ning selle peal igasugu asjadega sõita. *Starbursti* raames aitasime seada elupaiku inglise metshanedele ning sai ka vähe "orienteeritud", mis olemuselt oli rohkem jalutuskäik pargis. Minu isiklikuks lemmikuks sai skautluse vaimse kodu Gillwell Parki külastamine. Rääkimata tohutust arvust erinevatest tegevustest (ronimised, takistusrajad, vibulaskmised...) sai huviline ka põhjalikult tutvuda Gillwelli ajalooga ning teada põnevaid fakte ja näha intrigeerivaid kohti ning eksponaate, mis paljud otseselt või kaudselt seotud mingi seigaga skautluse (ja B. P.) ajaloost.

Eriti võimsalt mõjusid ava- ja lõputseremooniad, kus lippude lehvides osalesid kõik need 10 000 skauti (ja gaidi). Hoiti kõrgel oma rahvuslikku uhkust ning imetleti teisi. Ma ütleks, et see väljus ürituse mõiste piiridest ning sai omamoodi nähtuseks skautluse vaimust ja inimeste rõõmsameelsusest – eurodžemm.

Külasta ka Eurojami kodulehte www.eurojam.org

Naerusuu

Ökoskaut hüüab matka ajal, jalalt-jalale hüpates, skautidele teise pool jõge: „Hei, sõbrad, ujuge ruttu siia, ma näitan teile midagi!”

Uudishimust aetuna hüppavad skaudid vette ja ujuvad üle jõe. Ähkides ja mudastena kaldale astudes küsivad nad, ähmi täis: „Mida sa meile näitad?”

„Vaadake nüüd siit üle jõe ja kas näete midagi?”

Skau did vaatavad pingsalt aga midagi ebaharilikku ei näe.

„Kas te siis ei pane tähele, et seal pool jõge, kust te just tulite, on ikka suured ja ilusad vaarikad!”

✕

Väike hundu läheb pesavana juurde ja küsib: „Kas kõik muinasjutud algavad sõnadega: „Elas kord?”

Pesavana: „Ei, kõik nii ei hakka!”

Hundu: „Aga kuidas siis hakkavad?”

Pesavana: „Mõned hakkavad nii, et kord pesi hundu kodus ise puhtaks oma toidunõud.”

✕

„Kuidas küll õnnestus see kurjategi ja teie abil tabada?” küsib ajakirjanik skautidelt, keda autasustatakse politseiosakonnas pidulikul aastakoosolekul, „Ta olevat olnud ju naisterahavaks ümberiietunud?”

„Me kuulsime raadiost, et selline mees on meie linnas liikumas ja otsustasime inimesi jälgida. Siis nägimegi

ühte naist, kes läks kübarapoe aknast mööda, vaateaknale ühtki pilku heitmata.”

✕

Üks skaut teisele: „Sa kujuta vaid ette! Ma läksin koos salgaga matkale ja unustasin seljakoti maha!”

„Jube lugu!”

„Jube, jah!”

„Ja millal sa seda märkasid?”

„Alles siis, kui koju tagasi jõudsin!”

✕

Skaut laagrisööklas: „Vabandage, kokatädi, miks te mulle selle märja taldriku annate?”

„Kuidas märja? Kas sa ei märka siis, et see pole märg vaid seal on sinu suupiports?”

✕

Skaut köögitoimkonnas teisele: „Kuidas nad aru said, et me piima hulka vett sumasime?”

Teine: „Tead, me vist unustasime ühel korral vee ära! Siis said na õige maigu kätte!”

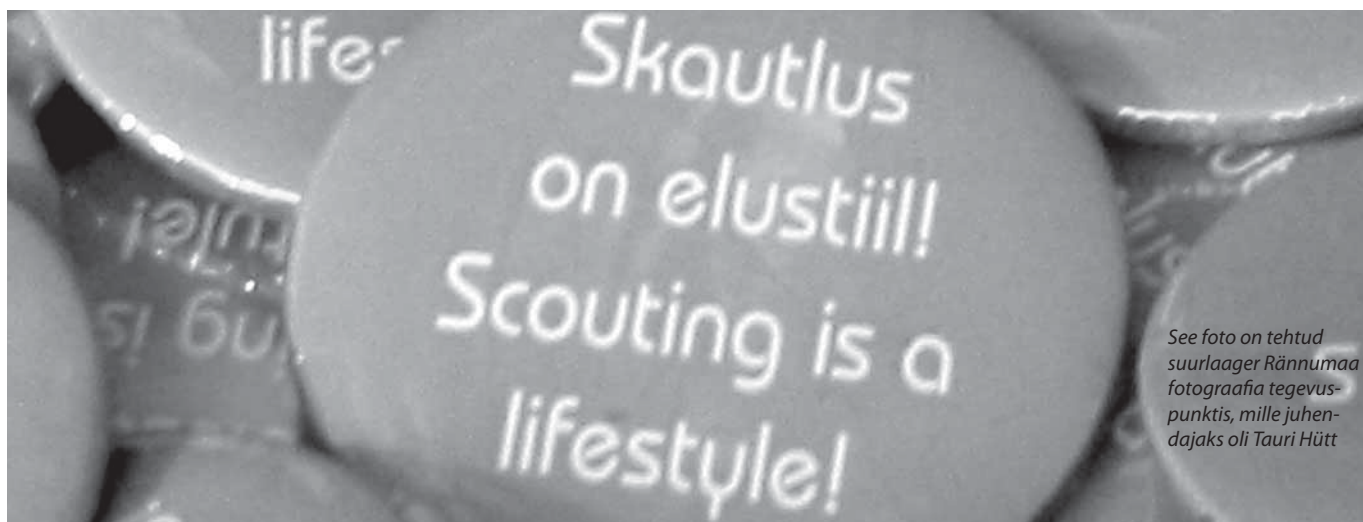
✕

Hundu kurdab oma juhile: „Ainus asi, kuhu ma kodus nina võin pista, on ninarätt!”

✕

„Kuule, Miku, mida õpetaja küll ütleks, kui sa end koolis samuti üleval peaksid nagu kodus?”

„Ta ütleks, et kas sa arvad, et oled oma kodus?”

See foto on tehtud suurlaager Rännumaa fotograafia tegevuspunktis, mille juhendajaks oli Tauri Hütt

VALMISSKAUTLIK RIVIJUHEND

SKM. HEIKKI MUTSO
ESÜ VANEMSKAUDI TÖÖALAJUHT

26. novembril, Eesti Skautide Ühingu üldkogu koosolekul sai joon alla tõmmatud mitmeaastasele projektile, mis kujutab endast eelkõige skaudijahi abimaterjalide paketti skautlikust rivikorrast ja lippude kasutamise korrast erinevates olukordades.

Algas sellest, et juba aastaid tagasi oli skaudijuhitide ja vanemskautide seas juttu nii rongkäigust kui paraadist, kuna vähemalt kaks korda aastas tekkis vajadus lippude ja üksustega tänavale minna. Masendav oli aga see, kuidas mindi ja kuidas käidi. Tulenes see sellest, et erinevates üksustes olid omad arusaamad nii rivist kui rivikorrast, rääkimata rivilisest distsipliinist ja ka ühtsest riietusest. Väga ebamäärane või siis üldse tundmatu teema oli lippude kasutamine. Ei olnud ühtset juhendit, millele toetuda või millest joonduda. Kõigest sellest rääkides kulub veel paar aastat, nõudlus ühtse juhendi järele kasvas ning ühel peastaabi koosolekul saigi teema üles võetud ja töösse pandud. Töö oli kurnav, nii aega kui vaeva nõudev, sest erilisi selle ala kogemusi polnud ju peaaegu et ühelgi skaudijuhil, vanemskauditeami liikmel ega ajateenistusest tulnud. Ka minul endal on pärandiks vaid nõukogude armeest saadud kaheaastane rivikogemus, mis ei ole küll päris sarnane tänasele kaitseväge rivimäärustikule, aga kindlasti andis head eeldused kirjapandu mõistmiseks, sest põhitõed ja rividistsipliin kehtivad läbi aegade.

Rivijuhendit koostades ja läbi töötades leidsin mitmeid kasulikke külgi, millele varem polnud mõelnud ja milleks juhendit veelgi rakendada võiks. „Võiks” sellepärast, et nagu paljudele juba vastanud olen, ei kohusta antud juhend seda kasutama, küll aga annab palju uut mängumaad üksuste sisulises tegevuses. Kuna skautlus on mäng, siis juba noorest east alates võib riviõpe pakuda vahetu tegevuse näol kõige esmasemaid, järjest süvenevaid ja täiendavaid juhtimisalaseid kogemusi, alluvussuhete õpetamist, koordinatsiooniharjutusi, mehiste tegevust, märkamatu distsipliiniõpet, aidata kujundada korrektset rühti, isamaalisuse lõimimist jne. Kuuldes ühiskonnast muresignaali eriti poisslaste ja noormeeste nõrga tervise aadressil kerkib tahes-tahtmata üles küsimus, kas me isamaalise noorteorganisatsioonina ikka teeme omalt poolt vajaliku, aidates kaasa mehisemate meeste tekkimisele ühiskonda. Kas suudame leida alternatiivtegevust tänapäeva tugitoolitegevustele või peaksime õppima fakiirideks, et saada noored välitegevusse. Need on mõtted, mis meid päevast päeva saavad. Kindlasti ei tähenda see vanemliku vastutuse ülevõtmist noorte vanemait, vaid eeskätt regulaarset koostööd nendega. Siin on, mille üle skaudijuhid võiksid mõtiskleda.

Moto – ela, ära ole!

Kui esmalt sai öeldud, et rivijuhend on eeskätt skaudijahi abimaterjal, siis tegelikkuses võivad sellega tegelema hakata kõik asjahuvilised, alustades kasvõi väikesest hundust. Kui rivi õpitakse ühiselt, valib üksuse või skaudijuhit vastavalt vanusele ja vajadusele õppe raskusastme. Ei ole raske ära õppida paar olulisemat käsklust, rivisammu, kuidas rivistuda, lippu hoida ja sellega liikuda. Tean omast kogemusest, et kui sellist elementaarsete rivivõtete ja distsiplineeritud tegevust juhtub pealt nägema omavalitsusjuht, võib kindel olla, et edaspidi rakendatakse seda skaudiüksust kõikvõimalikel pidulikel tseremooniatel auväärsete ülesannetega. Mis puutub aga tseremooniasse ja lippudesse konkreetsemalt, siis rivijuhendi spetsiaalsed lisad pakuvad ka selleks rohkete lisateavet, kuidas ühel või teisel juhul talitada, teavet seadusandlusest ja teemaga seonduvast, mida üldjoontes iga haritud skaudijuhit võiks teada. Ja parim sellealane väljaõpe on ikka läbi praktilise tegevuse.

Lähteülesande – „pääseda millalgi paraadile” andnud vanemskaudid peavad eesmärgile jõudmiseks omandama aga maksimumprogrammi, mis üldjuhul kujutab endast üksuse sisese väljaõppe korraldamist ja ühenädalast treeninglaagrit kaitsejõudude struktuuris. Täiendavad mõtted on veel rivinstruktorite koolitamise osas, kes peale vajalikku väljaõpet oleksid suutelised ESÜ siseselt rivikoolitusi korraldama. Sellega saaksime rivijuhid, -instruktorid, tseremooniameistrid, abilisid iga-aastastele jüripäeväruitustele jne. Samas annab see ka uusi mõtteid skaudi- ja vanemskaudiealistele näiteks rivijahi vms. kui uue eriala tekitamiseks.

Edasi jääb loota, et nii mõnigi tõsine asjahuviline skaudijuhit, vanemskaut või rändur, kes instruktoriks tahab saada, asjal sabast haarab ning püüab välja jõuda esimeste rivinstruktorite tasemeni. Vaateväljas on koheselt eeskätt ajateenistusest naasnud noormehed ja miks ka mitte südikad neiud. Siinjuures tuleb esmalt välja selgitada asjaosaliste võimalik olemasolev tase ja samas panna kaitseväge rivispetsialistide kaasabil paika instruktoritaseme põhinõuded. Seejärel on võimalik korraldada rivinstruktorite koolitus, millele lisanduks ka tseremooniakoolitus, peale mida algaksid juba üksuste või üksuste juhtide sisekoolitused.

Ja tulevikku vaadates peaks olema kujunenud olukord, mil skaudijuhid ning üksused tunnevad elementaarset rivikorda, liputseremooniaid, vabariigi vastavat seadusandlust ja muud olulist sinna juurde liituvat. Struktuurüksused saavad hakkama rivistumise ja esindusliku liikumisega rivis. Teatakse, mis on rividistsipliin ja kuidas üksusi nii sise- kui välitingimustes juhtida.

Skaudi- ja üksuste juhid, samas ka liikmed on varasemaga võrreldes uute juhtimisalaste kogemuste võrra rikkamad ning Eesti Skautide Ühikul on lõpuks esindusüksus, kes on suuteline osalema paraadil.

Soovin kauneid saabuaid pühi kõigile!

BALTTREFF 2005

Kuna skautlus on eluviis ja suur vennaskond, mis lähendades ja ühendades oma eri rahvusest liikmeid, kannab ülemaailmset rahuaadet, on seda liikumist tähtsaks peetud üle kogu maailma. Praegu on Eestis veel elus ja tegutsevad seenjorskautide organisatsioonis Eesti Skautlik Antoni Keskgiild need, kes enne II maailmasõda kuulusid poiste-tüdrukutena Eesti skautide ja gaidide ridadesse.

Eesti vanade skautide-gaidide gild on saanud 15 aastat vanaks. Läbi rahvusvaheliste kokkutulekute on meie seenjorskautid ilma kärata ja oma märgi all teinud ära suure töö, tutvustamaks meie maad, rahvast ja rahvakultuuri üle maailma.

Esimene rahvusvaheline Läänemerd ümbritsevate riikide täiskasvanute ja skaudi-gaidiveteranide organisatsioonide kokkutulek toimus ESAK algatusel 1995. aastal Tallinnas. Selle raames korraldatud konverentsil, millest võtsid osa Taani, Soome ja Rootsi skaudigildide esindajad, otsustati, et vastavalt võimalustele hakkavad Baltiriikide seenjorskautide organisatsioonid mõneaastaste vahedega korraldama Baltikumis Balttreffe. Kui esimesest Balttreffist võtsid osa seenjorskautide Põhjamaade regiooni esindajad, siis vahepeal on kasvanud ka Kesk-Euroopa regiooni huvi nende kokkutulekute vastu. Läti ja Leedu järel oli Balttreffi korraldamise järg tänavu taas Eesti käes.

Vahepeal on Eesti jt Balti vabariikide organisatsioonid võetud vastu ülemaailmse ühenduse ISGF (International Scout and Guide Fellowship) liikmeteks.

Balttreffile 2005 tulid peale Eesti, Läti ja Leedu seenjorite ka Kesk-Euroopa ja märstikuu 2005 loodud Nordic-Baltic subregioonide esindused ning vanu skaute mujaltki. Järjekordne, arvult neljas, rahvusvaheline skautlik suurüritus toimus 17.08 – 20.08.2005.a Tallinnas ja Tallinna ümbruses, tutvustamaks Eesti ajaloolisi, looduslikke ja ennesõjaaegse tugeva skaudiliikumisega seotud paiku. Need asetsevad suures osas Põhja-Kõrvemaal, kõigile skautidele, kes on ajaloost olnud huvitatud, on tuttav nimi Koitjärve ja selle ümbrus. Samas lähedal on meie huvitava ajaloo Lahemaa Rahvuspark.

Balttreffi 2005 avas tegelikult pühalik jumalateenistus ja lõunasöök Pirita kloostri, ametlikult aga meeleolukas õhtu-poolik Pirita Vaba Aja Keskuses, kus pärast liputseremooniat ja avakõnesid esinesid kokkutulnutele mitmed rahvusliku kultuuri kandjad kollektiivid, nende hulgas meie skautide rahvatantsuansambel Sukad & Tagid. Viimase esinemine avaldas kokkutulnud seenioritele eriti head muljet. Kahjuks jäi seekord tehnilistel põhjustel ära ökoskautide metsateatri etendus.

Pärast ööbimist hotellis "Stroomi" tehti tutvust Tallinna vanalinnaga ja kohtuti raekojas Tallinna linnavalitsuse esindajatega, misjärel siirduti vabaõhumuuseumi Rocca al Mare. Pärast lõunat Kolu kõrtsis ja ringkäiku muuseumis istusid kokkutulekust osavõtjad bussidesse ja õhtu veedeti juba Nelijärvel, kus kohalik rahvakunstiansambel korraldas seenjorskautidele korralliku eesti simmani.

Reedel, 19. augustil, viis teekond läbi Kõrvemaa metsade Sagadi mõisa metsamuuseumisse, kus saadi aimu Eestimaa puuliikide rikkusest ja Lahemaa Rahvusparki tähtsusest meie kultuuri hoidjana karmil venestamise perioodil ning prae-

Gildiskautid pärja valmistamas.

Leho Männiksoo fof

gugi. Just siin asuvad ka meie kaunimad hästi restaureeritud mõisad koos kalurikülade ja omapäraste alvarimaastikega, kus küll ei näe endisaegseid lambakarju enam kadakate vahelt rohtu näkitsemas.

Mulgipuder peekoniga ja selle kõrvale rahvuslik jook kali, maitses kõigil suurepäraselt ja heas meeleolus siirdus seltskond ennesõjaaegsetele skaudiradadele Kõrvemaal.

Järvi järvede ääres tehti peatus ja meie seeniorid astetasid siinsamas metsast korjatud materjalist tehtud pärja Punaarmee poolt II maailmasõjas mõrvatud eesti lendurite mälestuskivile. Siinsamas olid kaks aastat tagasi oma Kõrvemaa laagri ajal andnud mälestusmärgile au ka meie ökoskautid.

Müstiline õhtu Nelijärvel sumedas hämarikus lõkketule paistel pikkade laudade taga liitis vanad skaudid-gaidid sedavõrd kokku, et tunti end tõesti nagu ühe perekonna liikmetena ja iga maa esindus esitas mingi isetegevusnumbri. Hilisel õhtul mindi hotellitubadesse ja suminat jätkus veel ööni.

Konverents, mis andis ülevaate meie Eesti Skautide Ühingu tegevusest, oli väga aktiivne ja saadi hakkama ka tõlketööga mitmesse keelde, sest olgugi inglise keel, milles ESÜ välissekretär Tanel Peets oma ettekandes esines, on rahvusvaheline skaudikeel, ei ole vanemad skaudid-gaidid seda kõik omandanud. Appi tuli inglise keele kõrval võtta vene, saksa ja soome keel.

Kuna ökoskautide laagri korraldamise ajal saadi väga hea kontakt Kuusalu kirikuga, siis oligi Balttreffi lõpetamine kavandatud Kuusalu kiriklasse ja kirikusse.

Lõunasöök kirklas ja vaikne jumalateenistus kirikus on kindlasti meelde jääv mälestus Balttreffist veel aastateks. Kogu seda neli päeva kestnud kokkusaamist saatis suviselt soe ja päikesepaisteline ilmastik nagu oleks keegi tõesti seda sündmust õnnistanud.

Kogu kavast jäi siiski välja peatus Valklas, kus mäletatavasti peeti Vabadussõja esimene edukas lahing, millest võtsid osa ka skaudid ja Eesti skautluse isa Anton Õunapuu Kalevlaste Maleva koosseisus. Sõjamäel Jüriöö pargis aga käidi ära ja seal toimus ka lahkumisring selleks korraks.

Balttreffi hea kordaminek näitas, et ka kõrges eas skaudid-gaidid suudavad veel suuri üritusi korda saata ja on oma van-des kindlad – skaut jääb skaudiks alati!

EESTI SKAUTLIKU ANTONI KESKGILDI LIIKMESKONNAST

Vaatamata senisele edukale tegevusele on Eestimaa gildi-skautilusel probleeme. Inimelu loomulik külg on vananemine. Kuna skaudigildi liikmeskond koosneb suurelt osalt nendest, kes said skaudiks-gaidiks enne II maailmasõda, on Aeg olnud ikka see, mis murendab ka kõige kindlamad kindlusemüürid ja matab mulla alla ka kõige kangemad kaimud.

Viiskümmend aastat oli skautlus meie maal keelatud elulaad. Suurt osa kunagistest skautidest-gaididest pillutas sõda ja okupatsioon mööda maailma laiali pagulusse või püüdis skautlust välja suretada. Teame, et salaja elas skautlus siiski edasi. Paraku jättis see viiskümmend aastat okupatsiooni meie isamaal skautluse järjepidevuse. Seepärast oleme olukorras, kus seniorskautidel ei ole tugevat järelkasvu ja gildis-kautluse tänased perspektiivid ei ole kuigi roosilised. Ometi on skaudigildid loodud selleks, et noorte mängudest välja kasvanud skaudid-gaidid saaksid oma harrastusi ja elulaadi organiseeritult jätkata. On ju ülemaailmses skaudiliikumises tegutsev ISGF organisatsioon läbikäimiseks neile, kes on nii vanaks saanud, et noortega enam ühte sammu pidada ei jõua, kui ta just skaudijuhina edasi ei tegutse. See võimaldab omavahel läbi käia nii rahvusvahelisel kui lokaalsel tasandil ja on andnud meiegi seniioridele väljundi nii Kesk- kui Põhja-Euroopasse.

Eesti Skautlik Antoni Keskgild vajab aga järelkasvu. See peab aga tulema noorte skautide ja gaidide ridadest, kes on

saanud vähemalt 18 aastat vanaks. Siis võiks rääkida ka gildis-kautlusest kui noorteorganisatsiooni toest, nõustajast ja abimehest. Praegu on gild jäänud vananevate skautide-gaidide kooskäimiste korraldajaks nii Eestimaal kui rahvusvahelises plaanis.

Ehkki viimane aasta oli just eelõeldu osas edukas, tuleb meil paraku avaldada ka kolm nime, kes "läksid koju".

ALEKSANDER KARU. Vanim skaut tänasel Eestimaal, kes selle aasta kevadel sai 90-aastaseks ja pidas kuni surmani oma skaudivannet – skaut jääb skaudiks alati.

ANTON VÄLJAOTS. Eesti Skautliku Keskgildi juhatuse liige. Alati abivalmis ja naeratav seniorskaut, kellele võis usaldada mistahes ülesande teadmise, et see täidetakse täpselt. Viimane ülesanne oli tal ka ESAK lipu hoidmine ja hooldamine.

ELVI PIRK. Sidus ennast gaidide organisatsiooniga 1931. aastal ja 1938-ndal sooritas gaiderieksami. Nõukogude okupatsioon peatas tema gaiditöö aastal 1940. Ta on töötanud lasteaiakasvatajana, ajakirjanikuna. Ta osales koos Pitka meestega Keila lahingus 1944. Oli paguluses, tuli 3-liikmelise grupi kosseisus mootorpaadiga Eestisse okupantidega võitlema ja jäi koos teistega piirivalvepatrulli kätte. See viis ta töölaagrisse kaheksaks pikaks aastaks. Taasiseseisvumine tõi ta taas gaidiliikumise taastajana noorteliikumisse ja rööbiti ka gildis-kautlusesse. Aastaid on olnud tema vedada Endiste Poliitvangide Seltsi Nõmme osakond. 14. juunil 1991 avati tema initsiatiivil Pääsküla jaama juures 1941. aasta suurküüdistamise mälestusmärk. Ta on autasustatud Kotkaristi IV klassi, Põhjatähe I klassi teenetemärgi ning Keila lahingu mälestusristi ja kaitseministeriumi III klassi teeneteristiga ning vabadusvõitleja mälestusmedaliga.

IN MEMORIAM

ESÜ XI üldkogu koosolek ja ESÜ 10. sünnipäeva vastuvõtt

26. novembril toimus Tallinnas ESÜ üldkogu koosolek, mille olulisemateks otsusteks olid ESÜ põhikirja muudatuste kinnitamine ja s.h. uue skauditöötuse ja hundu lubaduse sõnastuse kinnitamine.

Hundu lubaduse uus sõnastus on: **luban olla sõnakuulelik, austada Jumalat, armastada Eestit, minu Isamaad, täita hundu seadusi ja teha iga päev head.**

Skaudi töötuse uus sõnastus on: **töotan pühalikult püüda teha parimat, et austada Jumalat, täita kohust Eesti, minu Isamaa ees, aidata kaasinimest ja järgida skaudiseadusi.**

Lisaks kinnitati muudatused ESÜ arengukavas, võeti vastu uus erijuhend **Rivijuhend ja lippude kasutamise kord** ning uus teenetemärk skaudijuhitidele **Rajatäht**. Muudeti ka liikmeskonna ning vormi ja sümbolika erijuhendit. ESÜ koolitusjuhik valiti tagasi nskm. Birgit Villa ja hundutööala juhik nskm. Sirje Pool. Lisaks valiti Kodumetsa Sihtasutuse nõukogu uuteks ESÜ-poolseteks liikmeteks skm. Siimon Haamer ja nskm. Jüri Ehandi. Revisjonikomisjoni esimehena jätkab

nskm. Küllike Villa ja samuti jätkavad EGL ja ESÜ Sihtasutuse nõukogus Tiit Anmann ja juhatuses nskm. Aune Suve.

Väga oluliseks otsuseks oli ka Eesti Skautide Maleva ühinemiseks Eesti Skautide Ühingu heakskiidu andmine ning kui ka ESkm aastakoosolek selle otsuse kinnitab, siis peaks 2006. aastal olema Eestis üks skautide organisatsioon.

ESÜ peastaabile anti ka volitused asuda otsima võimalust osta ESÜ-le kontoripind Tallinnas.

Lisaks eelmise tegevusaasta aruannete ja eeloleva aasta tegevuskava ning 2006/2007 liikmemaksu kinnitamisele oli üheks ettekandeks ka skautluse 100. juubeli ürituste plaanide tutvustamine ning koosoleku lõpus oli osalejail võimalus vaadata suurlaager **Rännumaa** filmi.

Üldkogu koosolekule järgnes ESÜ peavanema ja peaskaudi vastuvõtt, kus muuhulgas anti üle ka suurlaagriga seotud edukused ja teenetemärgid. Palju tänu kõigile suurlaagri tegijatele ja palju õnne veelkord edutuste puhul!

Parimate skauditervitustega, skm. Kristjan Pomm, peaskaut

HUNDUDELE

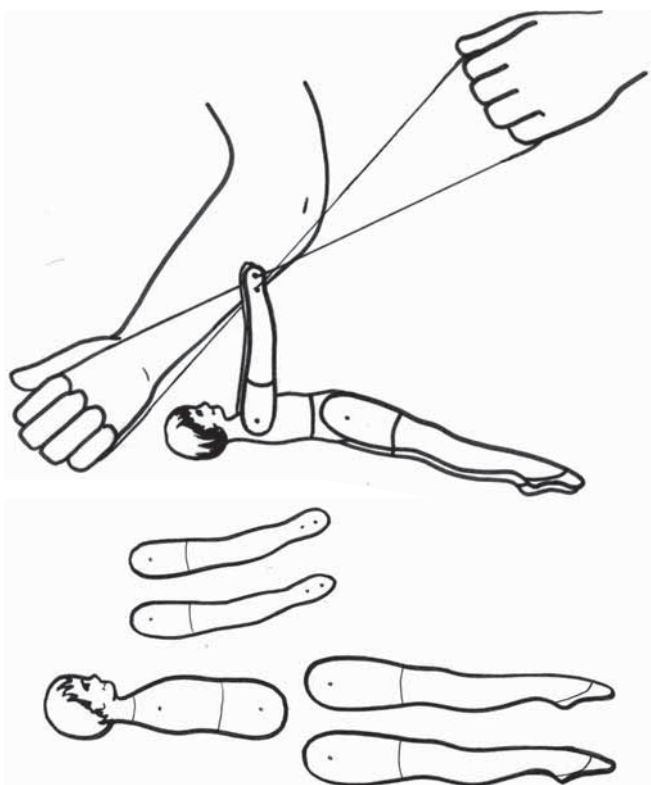
SIRLI ARUMÄE
SAARDE RÜHMA JUHT

Siin on Sulle õpetus, kuidas valmistada endale tore võimlemisnukk, kellele ei valmista raskusi teha ükskõik kui peadpöörivaid trikke kangil.

Nuku valmistamine.

- Lõika nukk paberist välja. Soovi korral võid selle kleepida veidi paksemale paberile, kuid liiga raske ei tohi see nukk ka olla. Kui meeldib, võid nuku ära värvida.
- Ühenda käed ja jalad kehaga punktiga tähistatud kohal.
- Aja umbes 1m niit läbi nuku käte punktiga tähistatud kohadel ja sõlmi kokku nii, et niidist moodustub ring.
- Nukk hakkab liikuma, kui keerad niidile käte lähedal sisse ühe keeru. Liikumise põhimõte on sarnane vurrile, mida meie kauged eestlastest esivanemad tegid kondist, kuid nukule ei ole nii suurt hoogu vaja anda. Kui esialgu tundub, et nukk ei liigu, siis on vaja lihtsalt veidi trennida, et paremini nuku liikumist tunnetada.

Tervislikku pühadevõimlemist!

MEIL METSAS SIRGUS KUUSEKE ...

Kohe-kohe on jõuluõhtu saabumas ning enamik peresid toob selleks kauniks pühaks koju ka kuusepuu. Küllap oled ehk isegi käinud kaasas kuusepuud otsimas või ostmas.

Kas tead, et kuuske koju tuues on mõned reeglid, millest peaksid kinni pidama. Samuti mõned näpunäited, kuidas hoolitseda kuusekese eest, et pühade ajal ei tekiks pahandusi.

Kui tahad tuua kuuske metsast, siis pead kõigepealt teadma, kelle maa pealt Sa kuuse tood. Kui oma maa pealt, siis probleeme ei ole. Kui aga kavatsed kuuse tuua teise omaniku või riigi maa pealt, siis pead küsima luba, kuuske varastada ei tohi! Kui lähed kuuske võõra maa pealt küsimata võtma, mõtle sellele, et võib-olla on maa omanik selle sinna ise oma kätega istutanud, tema eest aastaid hoolt kandnud. Ta oleks kindlasti kurb, kui avastab, et puu on ära varastatud. Kui küsid luba ja tasud kuuse eest, siis tavaliselt ei keelata kuusekest, mis kasvab kraavis või kraavipervel.

Kui tood kuuske koju, võivad Su käed ja riided vaiguks saada. Vaiku saab kätelt maha, kui enne käte pesemist hõõrud käsi võiga. Rõivaste pesemine usalda oma vanemate hoolde, neid tuleb enne pesemist hõõruda spetsiaalse puhastuvahendiga, näiteks tärpentiniga.

Soojas toas tahab kuuseke juua. Hoolitse, et kuuse jala all kausis oleks kogu aeg piisavalt vett.

Mõne aja pärast hakkab kuusel okkaid pudenema. Sul on lihtsam neid koristada, kui asetad kuuseokste alla spetsiaalse teki või vaibakese, mida saad hõlpsasti välja kloppida.

Jälgi, et põlevad küünlad saaks õigeaegselt kustutatud. Nõnda väldid tulekahju ohtu.

Kui Sinu peres on ka kasse või koeri, siis ära pane klaasist kuuseehteid alumistele oksetele rippuma. Kass või koer võib mänguhoos need maha tirida ning kui ehe puruneb, ennast vigastada.

Kui pühad on läbi ja kuusk tuleb välja viia, uuri, kas neid saab kuskil lasta põletada. Näiteks Põhja-Tallinnas korraldatakse peale pühi üritus, kus kuuskedest tehakse tuleskulptuure. Neil, kellel on kodus ahiküte, saavad kuusekese ahjus ära põletada – nii saab pühadepuu endast veel pakkuda sooja ning rõõmu. Kindlasti ei tohiks jätta kuuske lihtsalt tänavale vedelema, kus ta siis trööstitult tuule käes siia-sinna veerleb ning möödakäijatele kurba vaatepilti pakub.

Ma soovin Sulle kauneid pühi, rõõmu jõulukuuse ehtimisest ning perega koosolemist!

KADUNUD POEG

Selle loo on kirjutanud skaut SI-SI 1935. aastal ajakirja „Eesti Skaut” jõulunumbriks.

Vaikselt sammuvad nad läbi lumetuisu kodu poole.

„Ja, Sven, see on paha lugu ja võib skautidele halba kuulsust tuua. Kui Hiimetsa Juhan oma süüdistustele kindlaks jääb ja asja politsei kätte annab, mis võib kohtuga lõppeda, siis hakkavad ümberkaudsed maaomanikud meie peale kõõrdi vaatama ja vanemad võivad isegi keelduda omi poegi edasi jätmast meie ridadesse.” Lõpetanud need sõnad, keeras Metsaküla skautide rühma vanem skautmaster Orav oma palitukrae uuesti üles, sest hakkas jälle lund tihedalt suurte räitsakutena langema.

Orav ja salgapäälisk Sven tulid naaberkülalt, kus nad teada said suurmaaomaniku Hiimetsa süüdistustest nende vastu.

Juhan Hiimets omas selles ümbruses kõige tigidama ja tülikama, kuid ka kõige rikkama maaomaniku kuulsuse. Ikka ja alati otsis ta skautidega tüli, süüdistades viimaseid paar korda piiridest ülestumises ja metsa süütamises, kuid tõendite puudumisel ei olnud nendel süüdistustel tagajärgi. Praegusel juhul süüdistas ta skaute puude rikkumises tema metsas, olgugi et skaudid sääl ei olnud käinudki, teades juba ette, et selline retk võib tuua kõige kurvemaid tagajärgi.

„Vististi kannab metsnik Ronk veel suuremat viha meie vastu kui Hiimets ise,” sõnas Sven. „Mis oleme neile paha teinud? Meie poisid olid ainult naabri salukeses, kes meile selleks ka loa andis, kus neid Ronk ka näha võis, kuid Hiimetsa metsas pole nad käinud. Ja nüüd niisugune vale süüdistus meie vastu!”

„Õigus, Sven, ka mina olen kindel, et meie poisid midagi keelatud pole korda saatnud. Kuid me ei või ka Hiimetsa liiga karmilt süüdistada. Aastaid tagasi oli ta hoopis teistsugune. Kümme aastat tagasi kaotas Hiimets äkitselt õnnetuse läbi oma armastatud abikaasa ja vaevalt kuu aega hiljem lahkus tema juurest peale suuremat tülitsemist ta ainus poeg Valter. Vana Hiimets tahtis, et Valter siirduks sõjakooli, Valter aga omas hoopis teistsuguseid kalduvusi. Valter ei lubanud iialgi tagasi tulla ja nad lahkusid vihastena. Ei ole siis ka ime, kui kurb, üksik vanake niisuguseks kiusakaks ja tigidaks muutub.” Vaikides sammutakse veidi aega edasi, kuni nende teed lahku lähevad.

„Tahad ikka otse üle soo minna?”

„Jah, muidugi!”

„Sellisel pimedal öhtu ja tuisuga võid õige tee kaotada. Aga sina leiad vist küll kinnisilmigi tee. Noh, siis kõige paremat!”

Südamlikult rühma ülemast lahkunud, pööras Sven vasakule ja sammus üle lagendiku, tuul paiskas talle räitsakaid otse palgesse. Nii sammus ta edasi minutit kümme, kui korraga märkas, et jalatee märke enam nähe ei ole – lumi oli katnud kogu maapinna ühtlase valge vaibaga. Ta kiirendas samme, kuid soole ei tulnud lõppu... Aga mis pidi see olema? Kostis nagu kusagilt kaugelt inimese appihüüe.

„Hirmul teravad kõrvad,” otsustas ta ja sammus edasi, kuid hää l kordus. Sven seisatas ainult mõne sekundi, siis pööras ta paremale, sammus otsustavalt üle hangede, hoolimata lume sügavusest, keerles siia-sinna, kuni hää uuesti kordus ja järgmisel minutil seisis ta lumevaibal poollebaka inimkogu ees.

„Ma tahtsin Hiimetsa,” sosistas tundmatu, „tundide kaupa olen siin ümber eksinud, arvasin, et tunnen ümbrust, aga olen unustanud... eksisin. Kas te võite mind...” väsinud hää rauges. Sven haaras tundmatu ümbert kinni, aitas ta üles ning nõudis tungivalt edasi sammumist. Viimane oli juba väga nõrk, ta oleks meelsamini lumele magama jäänud – igavesti. Sveni toetusel astus ta siiski tuikudes edasi. Mõõdus pool tundi, lund sadas endiselt. Korraga asus Sven hingesse iseäralik rõõmutuhin – ta oli teele jõudnud. Mõne minuti järel vilksatas ees tuluke. Sinnapoole säadis Sven sammud ning varsti nägi ta raudvärava taga majakest.

„Vana Hiimetsa metsniku majake! Küll olen aga kaare teinud – kilomeetrit kaks sihist eemal!”

Parajal ajal avanes uks ja välja astus vana Hiimets. Imestades jäi ta kaht lumist kuju vaatama, kes uksest langevas valguses ta ees tuigerdades seisis.

Järgmisel päeval sai skm. Orav järgmisesisulise kirja:

Austatud isand Orav! Oleksin Teile väga tänulik, kui austaksite oma osavõtuga väikest pidulikku koosviibimist, mille korraldan Metsaküla skautide auks homme kell 8 öhtul Hiimetsas. Teil ei tarvitse skautidele sellest teatada, sest sain nende nimekirja ning saadan kutse igale eraldi. Teie austavat osavõttu lootes jään Teid ootama.

Hiimetsal, 24. XII k.a.

Juhan Hiimets

Seda ootamata kirja lugedes arvas skm Orav, et see mõne naljahamba temp on, kuid allkirja uurides tuli ta siiski veendumusele, et see ikkagi tõsi on. Hiimetsas juhutati skaudid valgustatud söögitoa, kus laud oli kaetud väga rikkalikult roogadega. Söögitoas tervitas neid väga sõbralikult vana Hiimets, kes seisis Sveni ja kellegi hästi rietatud noormehe vahel.

„Minu poeg Valter!” esitles ta noort meest.

Kümme aastat tagasi lahkunud poeg oli tagasi tulnud, olles kindel, et ta ümbruskonda tunneb, otse üle turbasoo tahtnud Hiimetsale minna, suure tuisuga ära eksinud ja väsinult maha kukkunud. Sealt siis leidiski tema Metsaküla skautide salgajuht Sven.

ESÜ ajakiri "EESTI SKAUT"

Detsember–joulukuu 2005

Eesti Skautide Ühingu väljaanne.

Toimetuse postiaadress: Lembitu 7–40, Tallinn 10114; pk 260, Tallinn 10503; e-post info@skaut.ee

Peatoimetaja: Leho Männiksoo tel. 56 498 225; e-post ajakiri@skaut.ee

Toimetajad: Annika Träss tel. 51 993 628; e-post annika.trass@mail.ee

Karolin Lillemäe tel. 56 913 430

Kujundus-küljendus: Gädvi Tammann tel. 56913962

Toimetusel on õigus kirju ja kaastõid toimetada ja lühendada.

Fotosid ja käsikirju ei tagastata.

Trükitud trükikojas Multiprint.

- Ajakirja „Eesti Skaut” toimetusele tänab kõiki kirjasaatjaid ja autoreid. Ootame uusi kaastõid.
- Järgmine number ilmub aprillikuus.
- Tehes kaastõid ajakirjale „Eesti Skaut”, saate vormipluusi käisele reporterile ja fotograafi märgi. Ootame kirjutajaid, pildistajaid, joonistajaid kui ka lihtsalt sündmustest teavitajaid. Kaastõid saata postiaadressil Lembitu 7-40, Tallinn 10114; postkast 260; Tallinn 10503 või e-post info@skaut.ee

Ole valmis juba täna!

SIRET PEEK
RIDALA RÜHM

LÄÄNE SKAUTIDE MALEVAS ON LIGI 200 LIIGET

Üksused tegutsevad Taeblass, Paliveres, Haapsalus, Virtsus, Lihulas, Kirblas, Kullamaal, Ristil ja Ridalas.

Rääkida ei taha mitte Lääne Skautide Malevast, vaid hoopis pisikesest üksusest – Ridala rühmast. Ridala vald asub Lääne maakonnas ja ümbritseb rõngasvallana maakonnakeskust Haapsalut. Meie tegutseme 15 km Haapsalust väljaspool, mere ääres.

Metsakiisud, Ridala esimene kolmeliikmeline salk, loodi 9. juulil 2002. a. Kõik algas sellest, et olime kolmekesi (Mariliis Kabel, Gerda Spuul ja loo autor) leerilaagris Nõval. Öösel aeti meid üles, sest toimus põnev öömäng, mille korraldas Heikki Mutso. Meie, „lillekesed“, pidime pimedas orienteeruma ning mudas uppuma. Olime viimaste lõpetajate seas, kuid saime hästi hakkama ja kõigil oli tore.

Nädal hiljem saime Heikkiga kokku ja ta rääkis skautlusest (me polnud nendest kuulnudki) ning otsustasimegi luua salga, mille nimeks sai „Metsakiisud“. Koheselt läks hoolikaks õppimiseks ja üritustest osavõtmiseks.

Eluteed on aga keerulised, huvid muutuvad ja nii läks ka meie salk laiali. Hakkasin ainukesena tegelema uute salkade loomisega ning skautluse arendamisega Ridala vallas.

2003. aasta suvel andsid skaudivande Lõuna-Eestis „Ridala Robinsonid“, kellega „higi ja pisaraid valasin“. 26. detsembril 2003 a. andsid hundulubaduse „Oravapojad“. Praegu on meil 16 liiget ning Lääne Skautide Maleva jõulupeol kavatakse töötuse anda veel 5–6 uut liiget. Meie pere aina kasvab...

Salgad on osa võtnud retkedest, vanemskautide elamuslaagrist, igal aastal Jüripäevast, maleva üritustest, oleme käinud kanuuga sõitmas, ratsutamas ning ise korraldanud väljasõite Vembu-Tembumaale, Paganamaale ja Lõuna-Eestisse. Kõige tähtsam ja mälestusterohkem oli loomulikult selle-suvine Suurlaager.

Koondused toimuvad minu kodus, sest pole veel leidnud oma ruumi. Koondusi püüame teha 2 korda kuus, sest jagan end kooli (õpin Tallinnas) ja skautluse vahel. Iga salk peab oma raamatut, kuhu kirjutatakse üritustest ja lisatakse pilte. Ise täiendan aeg-ajalt Ridala rühma suurt raamatut, kus kirjas kõik meie üritused ja pildid.

Meil on tugevad sidemed ja igakülgne toetus vallalt. Tänu neile oleme saanud lubada väljasõite ja üritustel osalemist. Meie rühma toetab ka minu ema Merike Peek, kes 2003. aasta jõulupeol sai skaudisõbra märgi.

Ridala rühm kasvab ilmselt niikaua, kui jaksan neid enda järel vedada. Tahan siiski loota, et skaut jääb skaudiks alati, peab vandest kinni surmani.

Ridala Rühm (osaline koosseis) koos Heikki Mutso ja skaudisõber Merike Peegiga Suurlaagris.

